

ת"פ 13580/11/18 - מדינת ישראל נגד א.ק. גלי הינע בע"מ, חנן קונרי מלכה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 13580-11-18 מדינת ישראל נ' א.ק. גלי הינע
בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט פנינה נויבירט
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ליאת מנור
נגד
הנאשמים 1. א.ק. גלי הינע בע"מ
2. חנן קונרי מלכה
2 ע"י ב"כ עו"ד אודי וייסבאום

גזר דין

א. רקע כללי, עובדות כתב האישום המתוקן, וכתב האישום הקודם נגד הנאשמים

רקע כללי

1. הנאשמת 1 (להלן: "הנאשמת") והנאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשעו במסגרת הסדר טיעון, אשר כלל תיקונים בעובדות כתב האישום, וכן הסכמות חלקיות לעניין העונש, על יסוד הודאתו של הנאשם, בשמו ובשם הנאשמת, בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירות בניגוד להוראות פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "הפקודה"), בהן הואשמו הנאשמים בכתב האישום המתוקן.
2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן עסקה הנאשמת, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום המתוקן, בשיפוץ ותיקון מנועים לחברות שונות. הנאשם שימש, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום המתוקן, כאחד מבעלי המניות, מורשה חתימה, דירקטור ומנהל פעיל בנאשמת.
3. בכתב האישום המתוקן חלק כללי ואישום. בחלק הכללי מצוין כי בתקופה הרלוונטית ניהלו הנאשמים את הנהלת החשבונות של הנאשמת באמצעות תכנת מחשב, שאינה תואמת את הוראות ניהול הספרים, כי הנאשמים לא צירפו חשבוניות מס לרשימת ההכנסות של הנאשמת שהועברו למשרד רו"ח (להלן: "המייצג") לצרכי דיווחים לרשויות המס, וכי השמיטו הכנסות במטרה להתחמק ממס. האישום מתייחס באופן קונקרטי לפרטי המס שנכסה ולא הועבר לפקיד השומה על-ידי כל אחת מהחברות.
4. באישום שבכתב האישום המתוקן (נגד הנאשם והנאשמת) נטען, בתמצית, כלהלן:

העובדות

- החל משנת המס 2006 ועד שנת המס 2014 השמיטו הנאשמים הכנסות מדיווחים כוזבים שהעבירו למייצג בסכום כולל של 830,711 ₪ (קרן), ונמנעו מלצרף החשבוניות בפועל.

הוראת החיקוק

- השמטת הכנסה שיש לכללה בדו"ח שנערך על פי הפקודה - שמונה עבירות לפי הוראות סעיף 220(1) לפקודה וסעיף 224א לפקודה.
- הכנה וקיום, או הרשאה לאדם להכין ולקיים, פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות כוזבות אחרות - שמונה עבירות לפי הוראות סעיף 220(4) לפקודה וסעיף 224א לפקודה.
- שימוש בערמה ותחבולה על מנת להתחמק ממס - שמונה עבירות לפי הוראות סעיף 220(5) לפקודה וסעיף 224א לפקודה.

כתב האישום הקודם נגד הנאשמים

- נגד הנאשמים הוגש בחודש יולי 2017 כתב אישום נוסף בגין עבירות לפי הוראות חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן - חוק מע"מ) (ת"פ 7068-07-17 מדינת ישראל נ' חנן בו מויז מלכה ואח'). כתב האישום התייחס לתקופת דיווח שבין אפריל 2011 ועד ספטמבר 2013.
- בכתב האישום הואשמו הנאשמים בעבירות לפי הוראות חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ") (מסירת ידיעה כוזבת או דו"ח או מסמך הכוללים ידיעה כאמור - ארבע עבירות לפי הוראות סעיף 117(ב)(1) לחוק מע"מ).
- הנאשמים הורשעו בביצוע העבירות לפי הוראות חוק מע"מ שבהן הואשמו, וביום 5.2.18 נגזר דינם. בית המשפט גזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של שישה חודשים שרוצה בדרך של עבודות שירות, וכן מאסר מותנה. בנוסף, בית המשפט הטיל על הנאשם קנס כספי בסך של 10,000 ₪, ועל הנאשמת קנס סמלי בסך של 1 ₪.
- כתב האישום שלפניי הוגש לבית המשפט בחודש נובמבר 2018. בנסיבות אלה, ונוכח מועד מתן גזר הדין בתיק המע"מ (ביום 5.2.18 כאמור), לא היתה לנאשם אפשרות מעשית לבקש לצרף תיק זה לתיק המע"מ בטרם נגזר דינו בו.

ב. השתלשלות ההליכים המשפטיים והסדר הטיעון

- כתב האישום המקורי בתיק שלפניי הוגש בנובמבר 2018. הצדדים קיימו מגעים ממושכים לגישור, וביום 25.10.20 הגיעו להסדר טיעון, שכלל את תיקון כתב האישום וכן הסכמות חלקיות לעניין העונש.
- בהתאם, כתב האישום תוקן על דרך הפחתת סכום ההשמטה שיוחס לנאשמים מסך של עמוד 2

2,327,927 ₪ בכתב האישום המקורי לסך של 830,711 ₪ בכתב האישום המתוקן.

11. בנוסף, הגיעו הצדדים להסכמות הבאות לטענות לעניין העונש במסגרת הסדר הטיעון:

(1) המאשימה תגביל עצמה, ברכיב הענישה של מאסר בפועל לנאשם, לטיעון לעונש של תשעה חודשי מאסר, שירוצו בעבודות שירות, בעוד שההגנה תהיה חופשית בטיעוניה.

(2) מאסר על תנאי לנאשם לפי שיקול דעת בית המשפט.

(3) קנס לנאשם בסך כולל של 10,000 ₪.

(3) קנס סמלי לנאשמת בסך כולל של 100 ₪.

12. הנאשם הודה לפניי, במסגרת עסקת טיעון, בעובדות כתב האישום המתוקן, בשמו ובשם הנאשמת. על יסוד הודאה זו הורשעו הנאשמים כולם בעבירות שבהן הם הואשמו בכתב האישום המתוקן (כפי שפורטו לעיל).

13. הנאשם נשלח לקבלת חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר. בתיאום עם הצדדים נקבע התיק לטיעונים לעונש ולמתן גזר דין על ידי.

ג. חוות דעת הממונה על עבודות שירות

14. בחוות הדעת מטעם הממונה על עבודות שירות מיום 14.1.21 נסקר מצבו הבריאותי של הנאשם על בסיס חוות דעת רפואית שניתנה בעקבות בדיקה רפואית שנערכה לנאשם בידי רופאת עבודות שירות, ד"ר נונה רפאלי. על בסיס עיון במסמכים רפואיים שהועמדו לרשותה, אמנזה בשיחה עם הנאשם ושאלון רפואי שמילא הנאשם נמצאו, בין היתר, הממצאים הרפואיים הבאים:

"בן 69, חולה קשה, מורכב. מוכר לביטוח לאומי כחולה סיעודי 118%, רפואי 78%.

BMI MORBID OBESITY<58

עבר ניתוח בריאטרי לפני ... מספר שנים ללא הצלחה כי יש הפרעות של לימפה.

מתנייד על כיסא גלגלים, זקוק לעזרה להתלבש, רחיצה.

עקב בעיות נשימתיות זקוק למחולל חמצן 24 שעות. מרותק בבית עקב צורך בשימוש בצידוד החימצון. לא מתהלך ללא עזרה הזולת.

RT ELEPHANTIASIS<LT

HTN

MORBID OBESITY

GLAUCOMA - מטופל ע"י רופא עיניים.

"CHOLECYSTECTOMY P/S

15. לאורם של ממצאים רפואיים אלה, קבעה ד"ר רפאלי בחוות דעתה כי הנאשם אינו כשיר לבצע את עבודות השירות עקב "סיבות רפואיות קשות", אותן סיכמה כדלקמן:

1. COPD - מחובר למחולל חמצן 24 שעות סטורציה באוויר חדר 84 עם חמצן מגיעה ל 90

2. בעיות מטבוליות - השמנת יותר מסכנת חיים BMI<58

3. ניידות - על כיסא גלגלים

4. חולה סיעודי שזקוק לעזרה ולהלבשה, רחיצה."

16. על רקע האמור, קבע הממונה על עבודות שירות, כי בשאלת ההתאמה אין מניעה לקבוע התאמת הנאשם לעבודות שירות. בשאלת ההשמה, ונוכח קביעות רופאת עבודות שירות, מצא הממונה על עבודות שירות את הנאשם בלתי כשיר לרצות מאסר בעבודות שירות (אף לא במגבלות רפואיות). הממונה על עבודות שירות הדגיש, כי לצד קביעתו זו, אף עמדת הנאשם היא כי אינו מסוגל לעמוד בתנאים הנדרשים, כדלקמן:

"לשאלת ההשמה סעיף 51ב.1(ב), בחקו העונשין רופאת עבודות שירות קבעה לאחר פגישה עימו ועיון במסמכים הרפואיים שהציג כי נמצא כבלתי כשיר לרצות מאסר בע"ש (חוות דעתה מובאת בסעיף 4.1). בראיון עימו, כאמור, מדווח על היותו כיום סיעודי, כי נעזר באחרים בתפקוד יומיומי, התייצב למשרדו על קלנועית וכשהוא מחובר למכונת חמצן. טוען כי אינו מסוגל כיום במצבו לבצע עבודות שירות ולעמוד בדרישות החוק והממונה.

בהתאם לאמור לעיל, ומאחר ורופאת המערך קבעה - בהסתמך על חוות דעת הרופא המקצועי המטפל במועמד בקהילה, כי אין המועמד כשיר מבחינה רפואית (ואף לא במגבלות רפואיות) לביצוע עבודות שירות, הרי שלא ניתן להשמה במסגרת עבודות שירות.

נבקש להדגיש - כי לצד אי מציאתו ככשיר לריצוי מאסר בע"ש, גם עומדת עמדת המועמד בעצמו, לפיה אינו מסוגל כיום לעמוד פיזית בתנאים הנדרשים."

ב. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים

הראיות מטעם המאשימה ועיקר טיעוני באת-כוחה

17. כראייה לקביעת העונש הגישה ב"כ המאשימה את הרישום הפלילי של הנאשם (הוגש וסומן ע/1), הכולל הרשעה קודמת אחת בתיק המע"מ.

18. ב"כ המאשימה פירטה את היבטי החומרה שבהתנהלות הנאשמים, בהם היקף ההכנסות שהושמטו בסך של 830,000 ₪, אופייה השיטתי והמכוון של התנהלות הנאשמים, וכן התמשכות ביצוע העבירות, במשך תקופה של שמונה שנים.

19. ב"כ המאשימה ציינה, כי העבירות בהן הורשעו הנאשמים פוגעות בקופה הציבורית ובשוויון הנשיאה בנטל המס, והדגישה את החומרה שיוחסה לעבירות אלה בפסיקה. היא טענה, כי בהתאם לפסיקה, עבירות מס מן הסוג שביצע הנאשם מחייבות על פי רוב הטלת עונש מאסר בפועל.

20. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה בעניין מתחם העונש ההולם, אך בסופו של דבר לא עתרה לקביעת מתחם עונש הולם ספציפי. כזכור, בהתאם להסדר הטיעון הגבילה ב"כ המאשימה את טיעונה

לעונש בן תשעה חודשי מאסר, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס כספי (ראו בפסקה 11(1) לעיל). נוכח חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות שקבעה כי הנאשם בלתי כשיר לביצוע עבודות שירות, עתרה ב"כ המאשימה להשתת עונש מאסר בפועל על הנאשם, לתקופה הקצרה מהתקופה שהיתה מושתת עליו בדרך של עבודות שירות - לשיקול דעת בית המשפט. היא ביקשה כי בית המשפט יגזור על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של ארבעה חודשים וחצי, המהווה מחצית מהתקופה עליה הוסכם כי תטען ב"כ המאשימה לעונש מאסר לפי הסדר הטיעון.

21. ב"כ המאשימה טענה, כי מצבו הרפואי של הנאשם כאמור, וכן מצבו הכלכלי הקשה, נלקחו בחשבון בטיעוניה. היא טענה כי בהתאם לפסיקה, מניעות מביצוע עבודות שירות בשל בעיות רפואיות אינה מצדיקה סטייה ממדיניות הענישה המקובלת להשתת מאסר בפועל שיכול שירוצה בעבודות שירות.

22. באשר לתיק המע"מ שהתנהל בעניינם של הנאשמים טענה ב"כ המאשימה, כי ההרשעה בתיק המע"מ נסובה על אותה פרשה והתייחסה לשנות מס הנכללות בתקופה הרלוונטית בכתב האישום המתוקן. אך הבהירה, כי אין חפיפה בין הסכומים שנכללו בכתב האישום בתיק המע"מ לבין הסכומים הנכללים בכתב האישום המתוקן. לדבריה אמנם הנאשם הגיע להסדר עם פקיד השומה עוד במהלך החקירה במע"מ והסיר את מרבית המחדל במס הכנסה, אך הסרת המחדל אין בה כדי לטהר את העברין, והיא מהווה שיקול מה בגזירת עונשו, מבלי להפריז בערכה עד כדי הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל.

23. ב"כ המאשימה טענה, כי בהתאם לפסיקה אכן מוסבת אי נוחות לנאשם בעטיה של הגשת שני כתבי אישום שונים בגין מעשים זהים, בשל עבירות שונות. אך אין בכך כדי להביא לביטול כתב האישום ולהגנה מן הצדק. לדבריה, טענה זו אמורה להיבחן בעת הטיעון לעונש.

הראיות מטעם הנאשם ועיקר טיעוני בא-כוחו

24. כראייה לקביעת העונש הגיש ב"כ הנאשם מסמך של הביטוח הלאומי, סיכום מידע רפואי מאת ד"ר ילנה כצמן, וכן הסכם שומות (הוגשו וסומנו ס/1 - ס/3 בהתאמה). ממסמך הביטוח הלאומי ומסיכום המידע הרפואי עולה, כי הנאשם זכאי לקצבת שירותים מיוחדים ברמת קצבה של 112%, בגין נכות רפואית בשיעור של 72% (יציבה), וכי הוא סובל משורת בעיות רפואיות פעילות.

25. ב"כ הנאשם הרחיב בתיאור נסיבותיו האישיות של הנאשם, בן 69, נשוי ואב לחמישה בגירים, השלים 10 שנות לימוד, שירת שירות צבאי מלא. עוד פירט ב"כ הנאשם אודות מצבו הבריאותי המורכב של הנאשם, המחלות מהן הוא סובל, היותו סיעודי, מתנהל באמצעות כיסא גלגלים ממונע ומחובר למחולל חמצן. ב"כ הנאשם הדגיש, כי בשל היות הנאשם חולה ריאות, בין היתר, ובשל הסיכון הגבוה בעטיו של משבר הקורונה, מתגורר הנאשם בבידוד מחמיר בביתו ממנו הוא יוצא רק בנסיבות יוצאות דופן.

26. ב"כ הנאשם טען, כי הנאשמת הפעילה עסק לשיפוץ גלי הינע לאוטובוס, וכי הפסיקה פעילותה בשנת 2014. לדבריו בשל מצבו הרפואי הפסיק הנאשם לעבוד לפני כעשור, והוא מתקיים מקצבאות נכות ושר"מ מהביטוח הלאומי.

27. ב"כ הנאשם הפנה לתיק המע"מ במסגרתו הורשע הנאשם בגין עבירות מע"מ בשל הפרשה

מושא כתב האישום המתוקן. הוא ציין כי הנאשם ריצה שישה חודשי מאסר שבוצעו בעבודות שירות, כי מצבו הרפואי של הנאשם בעת ריצוי עבודות השירות היה שונה, וכי הוא הפך לסייעודי לאחריו. חודשים בודדים לאחר שהנאשם סיים את ריצוי עונשו בתיק המע"מ הוגש כתב האישום בתיק שלפניו. ב"כ הנאשם טען, כי גם אם אין חפיפה מלאה בסכומים ובתקופות בין תיק המע"מ והתיק הנוכחי, הדבר נובע מהחלטת התובעים השונים ברשויות השונות. אך חומר החקירה ששימש את התובע בתיק המע"מ ובתיק הנוכחי הוא זהה. בעקבות מו"מ ועקב הכפילות בין התיקים, צומצם סך השמטת ההכנסה שנטען בכתב האישום המקורי לסך של 830,711 ₪ בכתב האישום המתוקן.

28. ב"כ הנאשם הדגיש, כי הנאשם נטל אחריות למעשיו. הוא פעל ככל שביכולתו להסיר את מרבית מחדליו עוד קודם להגשת כתב האישום בהליך דנן, עת כבר בשנת 2014 הגיע הנאשם להסכם עם פקיד השומה והסיר את עיקר מחדליו לשנים 2009 - 2012, כעולה מהסכם השומות ס/3. בנוסף, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון שגובש עוד קודם לשמיעת הראיות, תוך חסכון במשאבים ובזמן שיפוטי יקר.

29. עוד הפנה ב"כ הנאשם לחלוף הזמן ממועד השלמת ביצוע העבירות. העבירות התרחשו בין השנים 2006 - 2014, החקירה נפתחה בשנת 2014, וכתב האישום המקורי בהליך זה הוגש בנובמבר 2018, למעלה מארבע שנים לאחר מכן. חלפו כ- 15 שנים ממועד ביצוע העבירות המוקדמות וכ- 7 שנים ממועד ביצוע העבירות המאוחרות.

30. מאמציו של הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולהסרת החלק הארי של מחדליו, שיתוף הפעולה וההודאה בעובדות כתב האישום וכן משך הזמן שחלף מביצוע העבירות, כל אלה מחייבים, לדידו של ב"כ הנאשם, הקלה בעונשו של הנאשם מכוח סעיף 40(א) לחוק העונשין.

31. מצבו הבריאותי המורכב של הנאשם אינו מאפשר ריצוי המאסר באמצעות עבודות שירות. לדברי ב"כ הנאשם גזירת מאסר בפועל במצבו זה, ובפרט בעידן הקורונה, תציב את הנאשם בסכנת חיים משמעותית, ועלולה להביא לקיצור חייו. על כן, לדבריו, יש להקל בעונשו אף בשל מצבו הרפואי.

32. ב"כ הנאשם מתח ביקורת על התנהלות המאשימה בהגשת כתבי האישום הנפרדים נגד הנאשם וביקש להתחשב בכך, כמו גם בעניין שקילת הגנה מן הצדק.

33. לאור האמור עתר ב"כ הנאשמים להסתפק בענישה שתכלול מאסר על תנאי מידתי, לפי שיקול דעת בית המשפט וכן קנס על סך 10,000 ₪, שלדבריו הוסכם שישולם בתשלומים.

34. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, הדגיש את מצבו הבריאותי הקשה מאוד, את מצבו הכלכלי הדחוק ואת האחריות שקיבל על מעשיו ואת הסרת מחדליו, וביקש את התחשבות בית המשפט בנתונים אלה.

ג. קביעת מתחם העונש ההולם:

35. בהתאם להוראות סעיפים 40ג ו- 40ג לחוק העונשין, קודם לגזירת עונשו של נאשם, ייקבע מתחם העונש ההולם. גזירת עונשו של הנאשם תיעשה בתוך מתחם העונש ההולם.

36. חוק העונשין (תיקון מס' 113), תשע"ב-2012 (להלן: "תיקון 113"), אינו מתייחס במפורש

להסדרי טיעון. עם זאת, בפסיקה נקבע, כי הוראות תיקון 113 חלות גם במקרים של הסדרי טיעון (ראו, בין היתר, ע"פ 1901/19 שמעון אסולין נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים 31.05.2020), בפסקה 2; ע"פ 2524/15 שפרנוביץ נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים 08.09.2016), בפסקה 18). אך בפועל ההיזקקות לקביעת מתחם העונש ההולם מתחייבת רק כאשר סבירות הסדר הטיעון אינה ברורה על פניה (עניין אסולין, שם, וכן ת"פ 36193-11-16 מדינת ישראל נ' קנוכלמן (פורסם במאגרים 03.01.2017), פסקה 21 ואילך).

37. על פי הפסיקה, סבירות הסדר טיעון נבחנת לאור "מבחן האיזון" בין טובת ההנאה שהנאשם מקבל לפי הסדר הטיעון לבין אינטרס הציבור (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים 25.12.2002), פסקה 19). במקרה שלפני, בהתחשב במכלול נסיבות העניין כפי שפורטו בהרחבה בטיעוני ב"כ הצדדים, במדיניות הענישה הנהוגה, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, ולאורו של מבחן האיזון כאמור, עסקינן בהסדר טיעון סביר על פניו. לכן על בית המשפט לכבד את הסדר הטיעון, ומתייתר הצורך בהרחבה בסוגיית מתחם העונש ההולם.

ד. גזירת עונשו של הנאשם

38. במסגרת שקילת השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשו של הנאשם במסגרת מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות לקולה הבאות: לנאשם הרשעה קודמת אחת בתיק המע"מ, בגין עבירות שנעברו בתקופה הנכללת בכתב האישום המתוקן; משך הזמן שחלף מביצוע העבירות מושא כתב האישום המתוקן; הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, בשמו ובשם הנאשמת, ובכך חסך מזמן העדים, הצדדים ובית המשפט; הנאשם הסיר את חלק ממחדליו, עוד קודם להגשת כתב האישום במסגרת הליך זה, אף שלא הסיר את המחדלים מושא כתב האישום המתוקן.

39. המחוקק צמצם מאוד את אפשרויות החריגה ממתחם העונש ההולם, בשעת גזירת דינו של נאשם, נוכח המטרות והרציונל החקיקתי שביסוד תיקון 113. הוראות תיקון 113 אינן כוללות התייחסות לסוגיית ההגנה מן הצדק. על פי הוראת סעיפים 40 ג ו- 40 ד לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולה משיקולי שיקום גרידא.

40. עם זאת, הפסיקה הכירה בכך שנסיבות צדק מסויימות, עשויות לגבש עילה לחריגה לקולה ממתחם העונש ההולם, בהתקיים נסיבות רפואיות יוצאות דופן של מחלה קשה של נאשם, כאשר קיימת אפשרות שתוחלת חייו תתקצר בצורה ניכרת אם יישא במאסר בפועל. זאת לאור "עקרון המידתיות בענישה", שראוי כי ינחה את בית המשפט במקרים רפואיים חריגים וקיצוניים כאמור, לחריגה ממתחם הענישה נוכח שיקולי צדק (ע"פ 4456/14 קלנר ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים 29.12.15), להלן: "עניין לופוליאנסקי", בפסקאות 190 - 225; דנ"פ 623/16 פינטו נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים, 8.2.16] בפסקה 7; רע"פ 1076/16 כהן נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים, 11.2.16) בפסקה 9).

41. בעניין לופוליאנסקי הדגיש בית המשפט, כי אותו פתח שהתאפשר לחריגה ממתחם העונש ההולם לקולה הוא "פתח צר", שראוי כי יוסדר בחקיקה ראשית. עוד נקבע, כי ככלל, מצב בריאותי קשה אינו מקנה בהכרח לעבריין פטור מעונש מאסר בפועל בגין מעשיו הקלוקלים, וכי הנחת המוצא היא כי גורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר ערוכים לטפל באסירים במצבים רפואיים שונים. מנגד, ציין בית המשפט את

הסמכות המוקנית לוועדת השחרורים להורות על שחרור זמני או מלא ממאסר של אסיר בגין מצבו הרפואי, אך קבע כי במידה שבית המשפט סבור כי אין זו תוצאה עונשית ראויה לשלוח נאשם למאסר בפועל, אל לו לבית המשפט להניח, כי מלאכת השחרור תתבצע בידי אחרים, לאחר מתן גזר הדין.

42. אני מתרשמת כי המקרה שלפני נמנה על אותם מקרים רפואיים חריגים וקיצוניים, המצדיקים חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם. כפי שהרחבתי לעיל, הנאשם חולה סיעודי, הנזקק לאחרים לצרכי ביצוע פעולות בסיסיות כרחיצה ולבישה. הוא מחובר למחולל חמצן 24 שעות ביממה, עקב בעיות נשימתיות בשל מחלת נפחת הריאות (לצד מחלות אחרות). הנאשם כבול לביתו עקב הצורך בשימוש בציוד חמצון, מרותק לכיסא גלגלים, ומוכר כנכה על ידי המוסד לביטוח לאומי, ברמת קצבה 112%. אמנם לא הוצגה לפניי קביעה שבמומחיות בדבר אפשרות קיצור תוחלת חייו של הנאשם במידה שישא במאסר בפועל. אך די במצבו הסיעודי של הנאשם, ובתלותו המוחלטת בציוד חמצון ובזולת לצרכי קיום, כדי להצדיק חריגה לקולה. בנסיבות אלה, אין זה אנושי כי הנאשם יישלח למאסר בפועל, בשל המוגבלות הפיזית הקשה הנובעת ממצבו הרפואי המורכב, מקום בו אדם אחר, שלא היה סובל ממוגבלות זו, לא היה נשלח למאסר בפועל (ראו, בין היתר, רע"פ 1/90 אסרף נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים 17.3.2010), בפסקה ז).

43. שונה המקרה שלפניי מהמקרים שנדונו בע"פ 70754/07 לוי מרדכי נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים 11.02.2008), וברע"פ 1076/16 חיים כהן נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים 11.02.2016), להם הפנתה המאשימה. מקרים אלה לא עסקו בנאשם במצב סיעודי ותלתי כפי המקרה שלפניי. הקביעה לפיה ככלל, מצב בריאותי קשה אינו מקנה לעבריין פטור מאסר בגין מעשיו, שבבסיס פסיקה זו, אין בה כדי לשלול חריגה מהכלל, במקרה החריג והקיצוני שלפניי.

44. למעלה מכך, בהתאם לפסיקה, הגשת כתבי אישום נפרדים בגין עבירות מס הכנסה ועבירות מע"מ מגבשת לנאשם הגנה מן הצדק, בנסיבות בהן העבירות נעברו בתקופות מס חופפות, גם אם לא זהות, בפרט כאשר צירוף התיקים בבית המשפט אינו מעשי, כפי המקרה שלפניי. עוצמת הפגיעה בעקרונות הצדק מצדיקה הקלה מהותית בענישה. הגשתם של כתבי אישום נפרדים נגד הנאשמים בעבירות מע"מ ובעבירות מס הכנסה, על כל הקשיים שנגרמו לנאשמים עקב כך, בהיעדר אפשרות לצירוף התיקים טרם גזירת הדין, ובהיעדר נימוק ענייני לפשר ההגשה הנפרדת במתכונת זו, מגבשת לנאשם הגנה מן הצדק, שיש בה כדי להביא להקלה מהותית בעונשו (ראו, בין היתר, בת"פ 8808-10-15 מדינת ישראל נ' פרוסטו בע"מ (פורסם במאגרים 23.10.2017)).

45. לאור מכלול השיקולים שפורטו לעיל, ובפרט נוכח מצבו הרפואי החריג של הנאשם, אני מוצאת הצדקה לחריגה לקולה ממתחם העונש ההולם, כך שלא יושת על הנאשם מאסר בפועל, ומסתפקת במאסר על תנאי משמעותי ובקנס בהיקף לו טענו הצדדים במסגרת הסדר הטיעון.

46. באשר לנאשמת, כיוון שאינה פעילה, אני מוצאת להורות על השתת קנס סמלי, בהתאם לטענות הצדדים במסגרת הסדר הטיעון.

ה. סוף דבר:

47. נוכח האמור, אני גוזרת את דינם של הנאשמים לעונשים הבאים:

הנאשמת 1

קנס (סמלי) בסך של 100 ₪.

הנאשם 2

(א) מאסר על תנאי למשך 8 חודשים, אותו לא יישא הנאשם 2, אלא אם יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, על עבירה לפי הוראות פקודת מס הכנסה.

(ג) קנס בסך של 10,000 ₪, או 60 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים, רצופים ושווים, החל מביום 5.5.21 ובחמישה לכל חודש שלאחריו. במידה שנאשם 2 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד מלוא יתרת הקנס לפירעון מיד.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' אייר תשפ"א, 19 אפריל 2021, במעמד הצדדים.